

dømmerne, og da navnlig overfor Slesvig, med Hensyn til Jernbaneanlæg, end Danmark tidligere har været det, men jeg maa dog i den Anledning gjøre opmærksom paa, at, da Taler begyndte om Jernbaneanlæg i Danmark, kom man langt tidligere Hertugdømmernes end Kongerigets Beboere imøde. Den første Jernbane i det daværende danske Monarki blev jo anlagt i Holsten, og den kom kun i Stand derved, at Staten tog et betydeligt Antal Aktier i den. Det Samme skete senere ved Anlægget af en mindre Bane i Holsten, og hvad Slesvig angaar, skal jeg gjøre opmærksom paa, at Jernbanen i det nordlige Slesvig meget vel kan siges ligefrem at være bleven betalt af Danmark. Paa den Tid nemlig, da Danmark afsluttede en Kontrakt med Sir Morton Peto om Anlæg af Baner i Kongeriget, blev det tillige bestemt, at han uden Erstatning skulde anlægge Banen i Nord-Slesvig, idet man den Gang ikke troede at kunne faae Bidrag dertil fra den oppositionelle slesvigste Stændersforsamling; men det forstaaer sig af sig selv, at Danmark da maatte betale saameget Mere for Banerne i Kongeriget. Jeg tror i det Hele, at man fra dansk Side haade i denne som i andre Retninger har været overordentlig imødekommende mod Hertugdømmernes Beboere, og jeg har derfor ogsaa troet, navnlig ligeoverfor den Maade, hvorpaa udenlandske Blade opfatte den Slags Spørgsmaal, ikke at burde lade det ærede Medlems Ytring gaa umodsagt hen. — Det ærede Medlem berørte andre Punkter, hvort jeg derimod tildels kan være enig med ham. Ogsaa jeg tror, at vi paa ingen Maade bør nedlægge Dampskibsforbindelsen mellem Korsør og Kiel; jeg tror ogsaa, at vi Alle finde det langt mere glædeligt at se danske Dampskibe seile ind i Kielerfjord, end naar vi skulde se preussiske Høstidampskibe seile ind i Korsør Havn. Hvad Trafikken paa Frederikshavn angaar, tror jeg ikke, at Staten bør støtte den ved enten selv at sætte Dampskibe i Gang eller ved at give Bidrag dertil. Jeg har nemlig det Haab, at den vil komme i Stand ved Hjælp af den private Foretagelse, og den Maade er dog at foretrække. Jeg tror vel, at Trafikken paa Frederikshavn vil blive større fra Norges end fra Sveriges Side, idet Jylland jo har en langt større Handel med det førstnævnte end med det sidstnævnte Land; men jeg tror rigtignok ikke, at vi kunne vente nogen væsentlig Varetransport ad den Vej fra Sverige til Lybfland, idet den vil blive altsor kostbar, ligesom jeg heller ikke tror, at vore Jernbaner ville kunne konkurrere med de Dampskibe, der gaa direkte fra Norge til Lybfland. Hvad Banen til Ribe angaar, da er jeg enig med Udvalgets Flektal og altsaa ogsaa med den sidste ærede Taler i, at den bør lægges Best om Byen, idet den derved kommer ned til Havnen, og dette jo dog synes at være det Naturligste. Jeg tror heller ikke, at man bør stemme for det Forslag, der er füllet af to ærede Medlemmer og som gaar ud

paa, at man skulde vente med Anlægget af denne Bane, indtil den slesvigste Bane bliver fortsat. Jeg tror, at Ribe By har Krav paa, at vi saa hurtig som mulig komme den imøde, og at vi ikke lade den vente længere med den Støtte, vi ville give den.

Bale: Overfor de Ytringer, som den ærede sidste Taler fremførte angaaende Anlægget af Baner i Sønderjylland og Holsten, vil jeg kun bede ham betænke, om man virkelig kunde forlange af Beboerne der, at de skulde have noget som helst Dulle med Hensyn til Baner, som de ikke selv syntes om. Regjeringen herhjemme byggede nemlig Banerne paatvers, gif forbi Byerne og fulgte i det Hele en Jernbanepolitik, som aldeles svarede til den seilagtige Maade, hvorpaa den byggede Banen i Jylland. Det skal staa fast, at en Regjering, naar den opræder paa den Maade, ikke kan have nogen Tat at vente af Beboerne.

J. Ree: Jeg tror, det er den ærede sidste Taler, der er kommen paatvers i denne Sag, thi han vil dog vistnok indvømme, at en Jernbane, der gaar fra Rendsborg til Kolding, altsaa helt igennem Slesvig, er en Jernbane, der gaar paa langs, altsaa en Længdebane, og det er en saadan Bane, som er bleven anlagt, som jeg sagde, til Dels for danske Rejse. Hvad angaar Jernbaneanlægene i Jylland, da er jo den Retning, Jernbanerne endelig have faaet, i det Væsentlige den, jeg i mange Aar har været for, og jeg kan derfor kun finde, at man handlede rigtig i ikke at følge de mærkværdige Hedebaneprojekter, som den ærede sidste Taler nok egentlig jær sværmede for.

Bale: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.

Formanden: Forhandlingen begynder at komme noget bort fra sin egentlige Gjenstand, men jeg vil ikke negte det ærede Medlem Ordet for en kort Bemærkning.

Bale: Med Hensyn til hvad det ærede Medlem for Randers Amts 2den Valgfreds (J. Ree) talder Længdebaner i Slesvig, vil jeg kun bemærke, at det ærede Medlem der netop har en saadan Hedebane, som han nu sidst talte om. Dernæst skal jeg bemærke, at det, hvormed man begyndte, var en Jernbane fra Slensborg til Tønning, som dog er en Lørbane; først senere har man maattet rette paa disse Baner derude.

Tauber: Det ærede Medlem for Randers (J. Ree) har meget rigtig fremhævet, at den preussiske Regjering ikke har anlagt Baner i Nord-Slesvig. De Baner, den har anlagt i Hertugdømmernes, findes i Holsten og tildels i Syd-Slesvig, men ikke i Nord-Slesvig, idet det nordligste Punkt,